

Ni Eros ni Psique

El repic de la campaneta de l'ascensor va transportar els meus records al present. Davant meu, un reflex metàl·lic desdibuixat em retornava a la realitat: una cadira de rodes i un musculós infermer que tufejava a tabac socarrat. Lentament, la porta es va desplaçar lateralment com si es tractés d'un teló a punt per a la funció. A poc a poc, l'infermer em va acompanyar fins al passadís lateral de la planta de psiquiatria. La neutra llum dels fluorescents es feia més tènue a mesura que ens apropàvem a la destinació. L'ombra cada vegada es feia més evident fins que l'infermer es va parar en sec i va encarar la cadira cap a la porta de fusta. Sota la porta, contrastava un fil de llum i des de l'alçada de la cadira un raig de llum beneïa com un focus aquella part del passadís abandonada per l'esperança. Amb una tremolor sobtada vaig buscar-ne l'origen amb la mirada. L'espiell em mirava indiferent amb la seva llum. Vaig empassar saliva mentre un calfred horrorós em recorria l'esquena i les mans es van separar d'un sotrac dels reposabraços. Les cames, en canvi, continuaven entumides pels sedants.

L'infermer va trucar el timbre i va marxar en direcció a l'atrotinat ascensor. A la llunyania, la campaneta va tornar a sonar. Mentre l'infermer entrava en va sortir una altra figura que vestia una reconeixible granota de treball gris, una caixa d'eines vermella i un fluorescent a l'altra mà.

—Per fi apareix l'espina dorsal de la sanitat pública— vaig pensar sarcàsticament per mi mateix mentre el tècnic s'apropava a la meva posició. Va deixar els estris al meu costat mentre treia el fluorescent fos i revisava que la instal·lació fos correcta. Em vaig apropar a la porta i vaig donar un parell de cops.

—Ep! No piqui, passi'm un encebador de la caixa, si us plau— em va demanar amb un to recriminant. Vaig allargar la mà a l'interior, el fred metall de les eines em va posar en alerta de nou. M'hi vaig atansar amb la cadira i vaig oferir l'encebador cegament al déu de la llum.

—Em sembla que hauré de baixar a comprar encebadors per aquest model— va afegir el tècnic amb una exhalació derrotista mentre s'enfilava de nou cap a l'ascensor.

—Assegura't que et fan factura que si no no t'ho abonaran— li vaig etzibar irònicament mentre l'apuntava amb un tornavís que havia tret de la caixa. L'home em va mirar fent una ganyota de desaprovació i va continuar el seu camí maleint-me en veu baixa.

La porta es va obrir de bat a bat i en va sortir una senyora eixugant-se les llàgrimes amb un mocador. Aquell nou escenari semblava una escletxa de fosc embolcallada de llum freda i blanca. Una mà estirada va sorgir de dins de la consulta. La vaig acceptar i la meva mà es va començar a desglaçar amb el contacte càlid de la metgessa. La doctora Ferrer portava el meu cas. Tot i tenir els seus bons quaranta i pocs anys el seu caràcter i el seu cos podien ser l'objecte de desig de qualsevol solter. El moviment hipnòtic dels seus malucs em va

guiar fins a la seva taula mentre ella tancava la porta i es dirigia de nou a l'altre costat d'aquesta barrera entre doctor i pacient.

—Et sembla que fem l'exercici que et vaig proposar la setmana passada? T'hi veus amb cor?

Vaig mirar al meu voltant, la doctora va treure la seva ploma i la va clavar amb precisió al paper a l'espera del meu relat. El meu expedient restava al seu costat i de la vora del dossier en sobresortia la capçalera d'un diari plegat que anunciava "*Tragèdia*". Vaig fer una respiració profunda, la mirada es va dirigir cap al meu extrem de la taula i vaig deixar que les paraules sortissin.

És una nit plujosa de Tots Sants, però els joves d'avui celebren el *Halloween*, es disfressen i van demanant llaminadures a les cases. Per avançar-me a ells demano que em portin una pizza a domicili. Mentre preparo una pel·lícula i trec el vi de la nevera per acompanyar la comanda escolto els primers nens que truquen a l'interfon. Com cada any, quan comença la desfilada de nens, apago el llum del passadís i deixo que soni el timbre. Seguidament, ja tenim l'entreteniment servit fins que ho faci el repartidor. Aparto la peça metàl·lica de l'espiera i observo les disfresses i conjunts que porta la quitxalla.

Un flaix de llum envaeix el rebedor del portal, els nens s'agafen o abracen als seus pares. Dos segons després sona el tro. Les famílies comencen a enfilarse cap a la sortida mentre que just davant del rebedor, a l'esquerra del passadís d'entrada a casa meua es comença a reunir un grup de joves. Em dirigeixo amb pas ferm vers la finestra per veure la retirada dels nens disfressats. Però a primera vista el volum de persones que ha marxat no és el mateix que havia vist entrar. El so de la pluja s'intensifica, les famílies comencen a córrer per arribar als seus cotxes. Un dels nens es llença per sobre el contingut de la seva cassoleta posant-la sobre el cap buscant l'aixopluc. No puc evitar deixar anar una riota davant d'aquesta escena còmica. Quan recupero la compostura retorno a la porta per vigilar als joves.

Quan retorno la mirada a l'espiera, un ull humà em retorna la mirada i s'adona de la meua presència. Es fa enrere, i identifico un jove xop amb les mans ocupades. Obro la porta uns quants centímetres amb la seguretat que em dona el cademat posat a la porta. Les mirades es creuen breument fins que amb un gest posa la caixa de la pizza entre els dos caps —entrega a domicili— afirma finalment el repartidor.

—Merda— dic en veu baixa mentre poso els ulls en blanc. El grup de joves que s'estaven reunint al portal interior s'adonen de la meua presència. Ràpidament, ajusto la porta, trec el cademat, l'obro de cop i d'una estrebada li prenc la pizza al repartidor i torno a tancar. Una veu aguda i confosa es pregunta per la propina mentre que tres altres veus afectades per l'alcohol s'apropen vertiginosament a la porta amb renecs i reclamant llaminadures.

No puc evitar mirar de nou per l'espiera per veure al repartidor que ara es troba relegat al racó dret de la meua perspectiva i al centre tres adolescents disfressats d'esquelet i amb la cara pintada de calavera. Finalment, tots tres es posen d'acord per mostrar-me el dit del mig.

—Aneu a cagar tots plegats! Foteu el camp o truco a la policia!— els crido. El pobre repartidor marxa indignat mentre els altres comencen a recollir les diferents bosses que tenien per fer la botellada a cobert. Em giro i exhalo amb tranquil·litat. Em dirigeixo cap al menjador, preparo la taula i quan em dispo a posar la pel·lícula escolto uns cops a l'entrada del portal. Vaig cap a la finestra i veig al repartidor que mira cap a la meua direcció i amb un fals somriure em saluda, la seva expressió encara és més lúgubre per la incansable pluja que li cau al damunt. Com si sabés alguna cosa que se m'escapa, un plaer secret a la meua costa.

Seguidament, abaixo totes les persianes de casa i em poso la pel·lícula *Esmorzar amb diamants* perquè les comèdies clàssiques sempre m'han tranquil·litzat, són la meua escapatòria. Quan ja porto un quart de l'ampolla de vi sé que he de fer una pausa per anar al bany. No obstant això, la ruta es veu truncada quan noto que el passadís del rebedor està molt fred. Passo pel costat de la calefacció, la superfície està cremant. La porta, en canvi, està molt freda. Dono un altre cop d'ull per l'espell i aquest cop el passadís està buit. Paro l'orella contra la porta per escoltar si hi ha algú. Després d'un minut d'escolta activa on només ha destacat la pluja decideixo sortir al portal amb el màxim sigil. Quan arribo al límit del tram de passadís que protegeix el meu portal veig que la porta de l'escala general està travada. Em dirigeixo cap allà silenciosament. Els ulls identifiquen l'obstrucció: un tornavís. Dues siluetes humanes es comencen a perfilar corrent en la meua direcció a uns escassos 100 metres. El cor em va a mil, giro cua cap a l'entrada de casa, soc al passadís i sento els passos darrere meu. En travessar l'arc de la porta estiro el braç i tanco la porta amb una fuetada generant un gran cop de porta que ressona a l'escala de l'edifici amb un gran eco de veïns que increpen cegament. Soc a casa, la suor s'escampa per tot el cos i el vi ha trobat una via d'escapada pantaló avall.

Després de dutxar-me i posar-me el pijama ja estic preparat per continuar amb el film. Quan soc al passadís encenc el llum per comprovar que no m'hagi posat el pantaló al revés. Tanco el llum de nou i sento uns copets lleus a la meua porta. Torno a mirar per l'espell on veig una parella disfressada que miren en la meua direcció. El noi va disfressat de Michael Myers i la noia porta un vestit tradicional d'*akuba* del teatre *Kabuki* japonès. Saben que soc aquí i que els estic mirant, la llum m'ha delatat.

El noi es retira de l'escena i queda ella sola en una posició rígida amb una expressió compungida. A mesura que es va movent per l'escenari improvisat el seu posat passa a ser més aviat alegre i els moviments més oberts. El noi apareix en escena i s'apropa a la porta. Vist des de prop aquest noi és corpulent i inamovible.

S'asseu davant la porta i adopta, com jo, el rol d'espectador. A poc a poc la diversió dona pas a la picardia. El quimono cada cop està més descordat i acompanyat de les mirades furtives de la cortesana, el públic vol ser partícip de l'escena. —Quina fresca— penso per mi mateix mentre em lamento per la pèrdua de la meua dona.

—Abans la gent tenia respecte i escollia la seva parella per sempre i no anaven escalfant tot el poble. Tu i jo sí que ho vam fer bé Laura. Ens vam conèixer a l'escola, allà vam començar a sortir. No se m'havia mai donat bé l'escola, però tu em vas animar a continuar estudiant fins que em vaig acabar el grau mitjà de lampisteria. Trenta-cinc anys de relació amb les nostres coses fins que aquell càncer et va...—. Quan torno en mi no només havia canviat l'escena, havien passat al segon acte. La cara de luxúria de la noia havia canviat a un plaent plany mentre estenia les mans al marc de la porta. El seu posat noble es mantenia únicament de cintura cap a dalt. La falda del quimono estava doblegada cap a dalt mentre unes mans enormes estrenyien la cintura de la noia. I a la part posterior, culminant aquest Jardí de les Delícies, un noi d'un metre noranta, ara desemmascarat, amb una cabellera rossa ondulada que li tapava la cara a cada investida.

No dono fe al que estic veient, de tant en tant la noia mira cap a l'espell i em dirigeix una mirada obscena. Entre la diversió i la mofa em ruboritzo i em puja la tensió. Reposo el pes amb els braços també al marc, cercant les seves càlides mans. Però la fusta envernissada i refredada pel corrent d'aire em retorna a la solitud del meu rebedor. Aquesta darrera sensació amarga em fa recular el cos abatut i rendit fins que el cul topa amb el mànec d'un armariet. Dono una passa endavant sobresaltat i sento com el portal de l'escala es tanca lentament. Localitzo per l'espiera una tercera figura que avança molt lentament vers a la jove parella. Es tracta d'un noi ben plantat però escanyolit al costat del noi ros. La seva aparició crida l'atenció perquè va vestit d'*aragoto*, també del teatre Kabuki. A la mà dreta empenya un tornavís i quan està ben a prop del noi es para i el mira de dalt a baix. Deixo de mirar, inquietat i colpejo la porta per advertir-los. Un apagat crit intenta exclamar— Iago i Lady Macbeth aquesta és la vostra catàbasi!

Clavo la mirada de nou per l'ull de peix. El noi ros està sagnant del coll i es prem la ferida amb la mà esquerra. Les llàgrimes li comencen a brotar dels ulls, però la ràpida i legítima venjança de l'*aragoto* es consuma amb un segon apunyalament amb el tornavís, aquest cop a la templa esquerra. La força que el noi ha imprès al seu moviment tomba a l'altre que ara jau i el desploma inert a terra.

La noia s'arrossega a dures penes cap a la porta suplicant ajuda mentre el noi trepitja part del seu quimono per evitar que escapi. Agafo el mòbil i truco a la policia mentre observo al nouvingut com agafa a la noia per l'espatlla i li dona la volta. La mirada desemparada de la noia està cercant un salvador mentre encreua els braços per protegir-se de la precisa punyalada mortal al cor. Mentre la mirada de la jove perd la seva llum el

jove es posa a sobre d'ella i n'abraça el cap. Entre plors i crits ofegats per l'angoixa el silenci sepulcral inunda aquella escena únicament trencada per una estrident veu que prové del meu telèfon: el número que ha marcat està...—. Miro cap a la pantalla il·luminada i penjo la trucada. Quan retorno la mirada a l'espiera paro l'ull per buscar al noi. El xoc m'impedeix identificar què ha passat. Pestanyejo, alguna cosa obstrueix el tancament ocular. Un incipient dolor em brota del centre del crani. Soc testimoni del tornavís que ha travessat el mirallet de la porta i que ara descansa al meu ull dret. Em desplomo, la sang brota i m'impedeix veure, tant se val, ja no sento res, no hauria d'haver espiat al cornut i als dos amants.

—Primerament, m'agradaria felicitar-te pel relat detallat que has fet. Has afegit molts detalls, alguns d'ells inventats, però li han donat molta més profunditat al que explicaves. Ha estat un bon exercici d'empatia— va concloure la doctora mentre acabava d'apuntar al seu full.

—Creus què és just el que vas fer el dia 31 d'octubre?— em va preguntar, encara sense apartar la ploma del paper. Vaig començar a resumir de nou el que vaig fer, però aquest cop em vaig fixar en la pacient però inquisitiva mirada de la psicòloga, que buscava l'etiqueta adequada per definir el meu trastorn. Quan vaig acabar el relat va incidir encara més —en principi eren els teus amics l'Anna i el Fabricio, tots formàveu part de l'aula de teatre, no et sap greu no tornar a veure als teus amics?—. Aquí la metgessa s'havia equivocat completament, era el meu torn de deixar-li les coses ben clares.

—Miri doctora, la meva xicota i jo havíem sortit durant quatre anys, però el nou tramoista va ser una gran distracció per ella. Es veien d'amagat abans dels assajos i veia com a poc a poc ella perdia l'interès en mi. Encuriosida, la doctora Ferrer es va recolzar sobre la taula i va posar les mans entre nosaltres fent una piràmide— i tu com saps que es veien regularment?— Vaig contestar a la seva pregunta ràpidament —ella no fumava, però als assajos podia sentir la pesta del tabac escalfat que aquell operari de tramoia consumia. Després d'una estona de reflexió on els dos ens vam mirar breument va continuar amb l'interrogatori.

—Llavors els vas matar per gelosia?—. Vaig notar una barreja entre vergonya i orgull que pujava des de l'estómac i es va convertir en paraules.

—De cap manera, ells eren lliures de fer el que volguessin, però ella em podria haver dit que ja no volia estar amb mi, no? Jo sempre m'he centrat a ser el millor actor, aconseguir els millors papers protagonistes, tenir els focus centrats en el que dic i faig. Representar els personatges més nobles i virtuosos és difícil quan tota la companyia està més pendent del que passa entre bastidors. Quina humiliació!

La doctora va apuntar i encerclar un parell de coses més al full. Quan va alçar el cap la seva expressió denotava certa satisfacció amb el treball que havia fet amb mi.

—Si el que em dius és cert, perquè vas matar també al senyor Ullastrell?— va preguntar la doctora amb un mig somriure com si veiés a través meu.

—Per què creu que només busco representar papers d'herois i protagonistes? Perquè són la personificació física dels valors que considerem òptims per la societat. No podem esperar que els deus apliquin justícia, algú havia de fer que paguessin per la seva *hubris*—. La satisfacció em va recórrer tot el cos mentre li esgrimia un mig somriure per contrarestar-li el seu.

—Tenia entès que la *hubris* només la pateixen els personatges principals— va contestar sobtadament la psicòloga que havia buscat el confort del respall de la seva cadira d'oficina.

Aquell comentari m'havia agafat completament desprevingut. No era un comentari socràtic ni buscava la reflexió, era un atac en tota regla. Una pressió es va fer present al meu pit, cada cop em costava més respirar. Una barreja de ràbia i impotència se m'havia obturat a la gola. Un plor ofegat és l'únic que va sortir de la meua boca mentre el cos se'm plegava. La mà esquerra es va aferrar a la cadira de rodes mentre la dreta buscava a la butxaca l'única cosa que em podia salvar. El meu cos va caure a terra i mirava sense esma des de terra les mitges de la doctora. Ella va prémer un botó sota la taula i es va dirigir fins on era.

—Past... illes...— vaig exhalar amb poc aire als pulmons. La metgessa va jeure al costat i va estendre les seves mans per ajudar-me a extreure la mà dreta del pantaló. Podia notar de nou l'escalfor de la doctora entrant al pantaló.

D'un impuls sobtat em vaig girar panxa en l'aire desplaçant la dona a l'altre costat. La seva expressió havia canviat, la mirada compassiva es va tornar en confusió i ara era una ganyota d'horror. A la recerca de les pastilles, amb la mà havia pogut palpar un mànec plàstic ondulat. Aquella genuïna expressió de terror hauria pogut deixar a moltes actrius sense feina. Era el moment de finalitzar la nostra relació doctora-pacient. El tornavís va entrar de manera ascendent al crani de la doctora Ferrer que va caure a l'acte a terra.

No tenia gaire temps i no volia cometre el mateix error que al passat. Vaig arrossegar el cos de la dona darrere del divan. Van trucar a la porta. Vaig anar corrent fins als apunts de la psicòloga i els vaig llençar per la finestra que tenia darrere del seu escriptori. Ella restava amagada des de la perspectiva dels espectadors. L'escena estava preparada. Vaig pujar sobre la taula i vaig apuntar amb la mà als cels apel·lant als déus amb un èpic soliloqui.

La porta finalment es va obrir, una incipient granota grisa va entrar a l'estança mentre preguntava cegament admirant la meua espectacular *gravitas*.

—Escolta xaval! Tens tu el meu tornavís d'estrella?

*